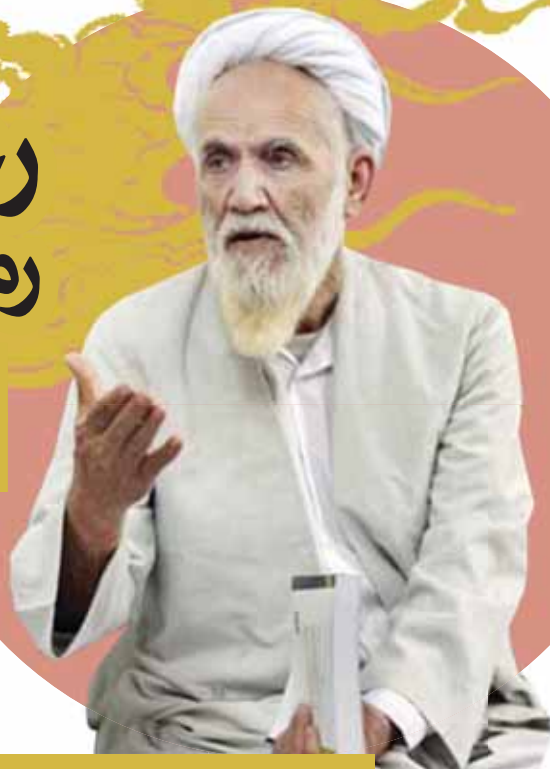

رغبت رمز هر کاری است

کاربرد سیره‌ی تربیتی پیامبر اعظم (ص)
در برنامه‌های درسی

شهلا فهیمی

در ادامه‌ی سلسله نشست‌های علمی «بزم اندیشه» در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، آیت‌الله محی‌الدین حائری شیرازی، عضو مجلس خبرگان رهبری، با موضوع «نگرشی بر سیره‌ی اخلاقی و تربیتی پیامبر اعظم (ص) در برنامه‌های درسی به ویژه در تدوین کتاب‌های درسی»، به منظور ارتقای جایگاه آموزش و پرورش به سخنرانی پرداخت که بخش‌هایی از آن را می‌آوریم.

عطای رغبت

آیت‌الله حائری شیرازی، عضو مجلس خبرگان رهبری، با طرح این سؤال که اگر اعلام شود فردا مدارس تعطیل است، دانش‌آموزان چه عکس‌العملی نشان می‌دهند، بیان کرد: «با انعکاس این خبر، همه‌ی محصلان خوشحال می‌شوند، زیرا انسان از قطع چیزی که به آن راغب نیست، لذت می‌برد. این خلأ رغبت را نباید دست‌کم گرفت. خلأ رغبت یعنی همه چیز. از امام صادق (ع) سؤال شد، آیا عشق و محبت جزو دین است؟ حضرت پرسیدند: اگر حب را از دین بردارید، چیزی از دین می‌ماند؟ در مورد علم هم همین‌طور است. امیدوارم خدا به همه‌ی محصلان تلاش و عشق و رغبت عطا فرماید».

ایشان در بخشی دیگر از بیانات خود با انتقاد از روش حضور و غیاب در کلاس درس بیان داشت: «دانش‌آموز باید با عشق به کلاس بیاید، نه با حضور و غیاب. اگر با حضور و غیاب به کلاس بیاید حضور او شر می‌شود. چون شما با این روش فقط حضور فیزیکی او را می‌توانید گزارش دهید نه حضور روح او را». همچنین، وی مشکل آموزش و پرورش کنونی را در انسان‌شناسی

غربی دانست و گفت: «غرب انسان را محصول شرایطش می‌داند و بر این باور است که شرایط انسان را می‌سازد. اگر فردی قتل انجام داده است، به دلیل شرایط اجتماعی و فردی اوست و اگر فردی عالم شده است، به دلیل شرایط موجود بوده است. این بر خلاف آموزه‌های قرآنی و دینی ماست».

وی یکی از وظایف آموزش و پرورش را آموزش خودمدیریتی به کودکان دانست و گفت: «هرچه شما کودکان را از خارج مدیریت کنید، مدیریت درونی آن‌ها را تعطیل می‌کنید. شما باید در سال‌های اول ظرفیت‌سازی کنید تا وقتی بعداً به کودکان آزادی می‌دهید، سوء استفاده نکنند. به تدریج، وقتی دیدید بعضی منظم هستند، آن‌ها را از حضور و غیاب حذف کنید. این می‌تواند امتیازی باشد که به افراد منظم می‌دهید. محتوای کتاب‌های درسی باید انسان را به خودمدیریتی سوق دهد. راه انسان‌سازی این است که راهنما را از قرآن و حدیث دریافت کنید».

کپی‌برداری ممنوع

آیت‌الله حائری شیرازی در پایان بیانات خود از روش‌های تدریس مؤثر یاد کرد و گفت: «باید در حل مسائل کمک گرفت. آموزگاران مواظب باشند در علوم تجربی دانش‌آموزان را به کپی‌برداری عادت ندهند. شما در علوم تجربی سؤال‌کننده باشید نه یاددهنده. شاگرد به منزله‌ی چاهی است که باید از آن آب بیرون بکشید. باید آن قدر حفاری کنید تا به آب برسید. اگر این نیروی محرکه را در شاگردان به‌وجود بیاورید، به نتایج خوبی خواهید رسید».